Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я

Н А Р О Д Н О С Ъ Б Р А Н И Е

Проект

З А К О Н

ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ

(Обн., ДВ, бр. 28 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 53 от 2004 г., бр. 31, 34 и 105 от 2005 г., бр. 18, 33, 37 и 79 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 94, 98 и 102 от 2008 г. и бр. 24 и 82 от 2009 г.)

§ 1. В чл. 4 т. 5 се изменя така:

„5. арбитражните и помирителните услуги;”.

§ 2. В чл. 5 ал. 3 се отменя.

§ 3. В чл. 7в, ал. 1 след думите „транспортни услуги, са” се добавя „предоставянето или”.

§ 4. В чл. 8, ал. 3 след думите „колективен орган” се добавя „или юридическо лице”.

§ 5. В чл. 11 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и се изменя така:

„(1) Решенията на възложителите, приети във връзка с процедурите за възлагане на обществени поръчки, са индивидуални административни актове, които се издават по правилата на този закон.”

2. Създават се ал. 2 и 3:

„(2) Решенията по ал. 1 съдържат:

1. наименование на възложителя;

2. номер, дата и правно основание за издаване на акта;

3. посочване вида на процедурата и предмета на поръчката;

4. разпоредителна част, чието съдържание е в зависимост от етапа на процедурата;

5. мотиви – в случаите, когато се изискват;

6. пред кой орган и в какъв срок може да се обжалва;

7. трите имена и подпис на лицето, издало акта, с означаване на длъжността му.

(3) При издаване на решенията по ал. 1 възложителите нямат право да допускат предварително изпълнение.”

§ 6. В чл. 19, ал. 2 се правят следните изменения:

1. Точка 4 се изменя така:

„4. обжалва пред Комисията за защита на конкуренцията решенията на възложители, с които са допуснати нарушения при провеждане на процедура за възлагане на обществена поръчка, установени от Европейската комисия до сключването на договора и посочени в уведомлението по чл. 122п, ал. 1.”

2. В т. 19 накрая се поставя запетая и се добавя „както и влезлите в сила определения по чл. 121б, ал. 3 и свързаните с тях решения по чл. 122г, ал. 4 на Комисията за защита на конкуренцията”.

3. В т. 22, буква „б” след думите „равна или по-висока от
1 000 000 лв.” се поставя точка и запетая и текстът до края се заличава.

§ 7. В чл. 23, ал. 1, т. 1 и 2 думите „равна на или” се заличават.

§ 8. Създава се чл. 26а:

„Чл. 26а. (1) При възлагане на обществена поръчка за доставка на пътни превозни средства, посочени в приложение № 3а, възложителите са длъжни да вземат предвид енергийните аспекти и въздействието върху околната среда през целия експлоатационен живот на превозните средства, които включват най-малко изисквания за:

1. потребление на енергия, и

2. емисии на въглероден диоксид (CO2), и

3. емисии на азотни оксиди (Nox), неметанови въглеводороди (NMHC) и прахови частици.

(2) Възложителите прилагат изискванията на ал. 1:

1. чрез посочване като технически спецификации в документацията за обществената поръчка, или

2. като показатели при критерий за оценка „икономически най-изгодната оферта”.

(3) В случаите по ал. 2, т. 2 се прилага методика за изчисляване на разходите за потребление на енергия, емисии на въглероден диоксид, азотни оксиди, неметанови въглеводороди и прахови частици през целия експлоатационен живот на превозните средства. Методиката се определя с наредба на Министерския съвет.

(4) Възложителите могат да не прилагат изискванията на ал. 1, когато възлагат обществена поръчка за доставка на пътни превозни средства, които не подлежат на задължително одобрение на типа или на индивидуално одобряване съгласно наредба на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, приета на основание чл. 138 от Закона за движението по пътищата.”

§ 9. В чл. 29, ал.1 думата „тридневен” се заменя с „четиридневен”.

§ 10. В чл. 34 се правят следните изменения:

1. В ал. 2 думите „най-малко от петима членове” се заменят с „от нечетен брой членове – най-малко петима”.

2. В ал. 3 думите „Възложителите по чл. 7, т. 1-4 привличат” се заменят с „Възложителите могат да привличат”.

3. Алинея 4 се отменя.

§ 11. В чл. 35, ал. 1, т. 2 думите „Търговския закон” се заменят със „Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси”.

§ 12. Член 38 се изменя така:

„Чл. 38. Процедурите по този закон завършват с решение за:

1. определяне на изпълнител по договор за обществена поръчка, включително по договор, сключен чрез прилагане на рамково споразумение, динамична система за доставки или система за предварителен подбор;

2. сключване на рамково споразумение;

3. създаване на динамична система за доставки или система за предварителен подбор;

4. класиране на участниците и/или присъждане на награди и/или други плащания в конкурс за проект;

5. прекратяване на процедурата.”

§ 13. В чл. 39, ал. 1 се правят следните изменения:

1. В т. 1 думите „няма допуснат нито един кандидат или участник” се заменят с „няма кандидат или участник, който отговаря на критериите за подбор.”

2. В т. 2 думите „или заявления за участие” се заличават.

§ 14. В чл. 41 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинеи 3 и 4 се изменят така:

„(3) Възложителят няма право да сключи договор преди изтичане на 14-дневен срок от уведомяването на заинтересуваните кандидати и/или заинтересуваните участници за решението за определяне на изпълнител.

(4) Възложителят сключва договора в едномесечен срок след влизане в сила на решението за определяне на изпълнител или на определението, с което е допуснато предварително изпълнение на това решение, но не преди изтичането на срока по ал. 3.”

2. Създава се нова ал. 5:

„(5) Възложителят няма право да сключи договор с избрания изпълнител преди влизането в сила на всички решения по процедурата.”

3. Досегашната ал. 5 става ал. 6.

§ 15. Създават се чл. 41а, 41б и 41в:

„Чл. 41а. Възложителят може да сключи договор за обществена поръчка преди изтичането на срока по чл. 41, ал. 3, когато:

1. изпълнителят е определен в резултат на процедура на договаряне без обявление и има само един поканен участник;

2. определеният за изпълнител е единственият заинтересуван участник и няма заинтересувани кандидати;

3. договорът се сключва въз основа на рамково споразумение с един участник.

Чл. 41б. Недействителен е договор, който е сключен:

1. в резултат на незаконосъобразно прилагане на основанията на чл. 4, чл. 12, ал. 1, чл. 13, ал. 1, чл. 90, ал. 1 или чл. 103, ал. 2;

2. преди влизане в сила на решението за определяне на изпълнител и когато е установено нарушение на закона, което е засегнало възможността на:

а) заинтересувано лице да подаде заявление за участие или оферта, или

б) заинтересуван кандидат да подаде оферта;

3. при нарушение на закона, което е засегнало възможността заинтересуван участник или заинтересуван кандидат да участва при определянето на изпълнител на поръчката и е допуснато нарушение на:

а) срока по чл. 41, ал. 3 освен в случаите на чл. 41а, или

б) в нарушение на чл. 120б.

Чл. 41в. (1) В случаите по чл. 41б, т. 1 договорът не се обявява за недействителен, ако преди сключването му са изпълнени едновременно следните условия:

1. публикувано е обявление за доброволна прозрачност, с което се оповестява намерение за сключване на договора;

2. в обявлението по т. 1 възложителят е мотивирал прилагането на изключение, предвидено в чл. 4, чл. 12, ал. 1 или в чл. 13, ал. 1, или избора на процедура на договаряне без обявление по чл. 90, ал. 1 или чл. 103, ал. 2;

3. договорът е сключен не по-рано от 10 дни след публикуване на обявлението за доброволна прозрачност.

(2) Обявлението по ал. 1, т. 1 се изготвя на български език по образец, утвърден с Регламент на Европейската комисия, издаден на основание чл. 1, параграф 4 и чл. 2, параграф 4 от Директива 2007/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за изменение на директиви 89/665/ЕИО и 92/13/ЕИО на Съвета с оглед повишаване на ефективността на процедурите за преразглеждане при възлагане на обществени поръчки, публикувана в „Официален вестник” на Европейския съюз, бр. L 335 от 20.12.2007 г.

(3) Когато използва обявление за доброволна прозрачност, възложителят го изпраща за публикуване в Регистъра на обществените поръчки, а при стойност на поръчката, равна или по-висока от определените с регламента по чл. 45а, ал. 1 – и в „Официален вестник” на ЕС.”

§ 16. В чл. 42, ал. 1 се създава т. 4:

„4. не извърши съответна регистрация, не представи документ или не изпълни друго изискване, определено в нормативен или административен акт или поставено от възложителя при откриване на процедурата, което е необходимо за изпълнението на поръчката.”

§ 17. В чл. 44 ал. 7 и 8 се изменят така:

„(7) Възложителите публикуват информация за сключен договор и в случаите, когато прилагат чл. 4, чл. 12, ал. 1, т. 2-10, чл. 13, ал. 1, т. 3, 4 и 6, чл. 90, ал. 1 или чл. 103, ал. 2.

(8) Информацията по ал. 7 се изготвя съгласно съответния образец по чл. 19, ал. 7 и се изпраща за вписване в Регистъра на обществените поръчки в 7-дневен срок от сключването на договора.”

§ 18. В чл. 45а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 1, накрая се поставя тире и се добавя „при обществени поръчки за строителство”.

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) Възложителите са длъжни да изпращат по реда на ал. 1 и предварителните обявления или съобщенията за публикуване на предварителни обявления в профила на купувача, когато обществените поръчки по категории доставки и услуги по приложение № 2 към чл. 5, ал. 1, т. 1 имат левова равностойност, равна на или по-висока от 750 000 евро.”

3. Досегашната ал. 3 става ал. 4.

4. Досегашната ал. 4 става ал. 5 и в нея думите „ал. 1 и 3” се заменят с „ал. 1, 3 и 4”.

5. Досегашните ал. 5 и 6 стават съответно ал. 6 и 7.

6. Досегашната ал. 7 става ал. 8 и в нея думите „ал. 1 и 3” се заменят с „ал. 1, 3 и 4”.

7. Досегашната ал. 8 става ал. 9 и в нея думите „ал. 1 и 3” се заменят с „ал. 1, 3 и 4”.

8. Досегашните ал. 9 и 10 стават съответно ал. 10 и 11.

§ 19. В чл. 47 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 4, т. 6 след думите „във всички останали случаи” се поставя запетая и се добавя „включително за чуждестранните лица”.

2. В ал. 5, т. 1 думите „член на управителен или контролен орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокурист или търговски пълномощник, е свързано лице” се заменят с „лицата по ал. 4 са свързани лица”.

§ 20. В чл. 49 се създава ал. 3:

„(3) Възложителите нямат право, за допускане до участие в процедурата, да изискват от кандидатите или участниците, установени в друга държава – членка на Европейския съюз, да си набавят от административен орган сертификат или документ за регистрация, ако те са представили еквивалентен документ, издаден от държавата, в която са установени.”

§ 21. В чл. 56 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 т. 7 се изменя така:

„7. подизпълнителите, ако участникът предвижда такива, както и вида на работите, които ще извършват, и дела на тяхното участие.”

2. В ал. 2, накрая се поставя запетая и се добавя „а изискванията към тях се прилагат съобразно вида и дела на тяхното участие”.

3. В ал. 4 думите „легализиран превод” се заменят с „официален превод”.

4. Създава се ал. 5:

„(5) Когато поръчката е с място на изпълнение извън страната, възложителят може да допусне заявлението за участие и офертата да се представят на официален език на съответната страна.”

§ 22. В чл. 57 ал. 2 се изменя така:

„(2) Пликът по ал. 1 съдържа три отделни запечатани непрозрачни и надписани плика, както следва:

1. плик № 1 с надпис „Документи за подбор”, в който се поставят документите, изисквани от възложителя съгласно чл. 56, ал. 1, т. 1 - 7, 10 - 12, отнасящи се до критериите за подбор на участниците или кандидатите;

2. плик № 2 с надпис „Предложение за изпълнение на поръчката”, в който се поставят документите, свързани с изпълнението на поръчката, съобразно избрания от възложителя критерий и посочените в документацията изисквания;

3. плик № 3 с надпис „Предлагана цена”, който съдържа ценовото предложение на участника.”

§ 23. В чл. 68 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинеи 3 - 8 се изменят така:

„(3) Отварянето на офертите е публично и на него могат да присъстват участниците в процедурата или техни упълномощени представители, както и представители на средствата за масово осведомяване и на юридически лица с нестопанска цел.

(4) Комисията отваря офертите по реда на тяхното постъпване и проверява за наличието на три отделни запечатани плика, след което най-малко трима от нейните членове подписват плик № 3. Комисията предлага по един представител от присъстващите участници да подпише плик № 3 на останалите участници.

(5) В присъствието на лицата по ал. 3 комисията отваря плик № 2, след което най-малко трима от членовете ѝ подписват всички документи, съдържащи се в него. Комисията отваря плик № 1 и оповестява документите, които той съдържа.

(6) След извършването на действията по ал. 4 и 5 приключва публичната част от заседанието на комисията.

(7) Комисията уведомява участниците, като им изпраща протокола с констатациите относно наличието и редовността на представените документи в плик № 1.

(8) В протокола по ал. 7 комисията определя срок за представяне на липсващите документи и отстраняване на констатираните нередовности. Срокът е еднакъв за всички участници и не може да бъде по-дълъг от 5 дни считано от датата на получаване на протокола.”

2. Създават се ал. 9 и 10:

„(9) След изтичането на срока по ал. 8 комисията проверява съответствието на документите в плик № 1, включително допълнително представените, с изискванията за подбор, поставени от възложителя. Комисията не разглежда документите в плик № 2 на участниците, които не отговарят на изискванията за подбор.

(10) Комисията може по всяко време да проверява заявените от участниците данни, да изисква от тях разяснения, както и допълнителни доказателства за данни, представени в пликове № 2 и 3. Тази възможност не може да се използва за промяна на техническото и ценовото предложение на участниците.”

§ 24. В чл. 74 ал. 2 се изменя така:

„(2) Възложителят може да прекрати процедурата или с решение да определи за изпълнител и да сключи договор с втория класиран участник в случаите, когато участникът, класиран на първо място:

1. откаже да сключи договор;

2. не изпълни някое от изискванията на чл. 42, ал. 1.”

§ 25. Членове 120 и 120а се изменят така:

„Чл. 120. (1) На обжалване по реда на тази глава подлежи всяко решение на възложителите в процедура за:

1. възлагане на обществена поръчка, включително чрез прилагане на рамково споразумение, динамична система за доставки или система за предварителен подбор;

2. сключване на рамково споразумение;

3. създаване на динамична система за доставки или система за предварителен подбор;

4. конкурс за проект.

(2) Решенията по ал. 1 се обжалват пред Комисията за защита на конкуренцията относно тяхната законосъобразност, включително за наличие на дискриминационни технически,

икономически или финансови изисквания в обявлението, документацията или във всеки друг документ, свързан с процедурата.

(3) Жалба може да се подава в 10-дневен срок от:

1. публикуването на решение и обявление в регистъра на обществените поръчки или обявление в „Официален вестник" на Европейския съюз, а относно изисквания, които не са посочени в обявлението – от получаване на документацията, когато не е публикувана едновременно с обявлението – срещу решението за откриване на процедура;

2. получаване на решението по чл. 79, ал. 8, чл. 83г, ал. 3, чл. 83ж, ал. 1 и чл. 88, ал. 8;

3. получаване на решението за избор на изпълнител или за прекратяване на процедурата;

4. публикуване на обявлението за доброволна прозрачност в регистъра на обществените поръчки или в „Официален вестник" на Европейския съюз – срещу решението за избор на изпълнител.

(4) Жалба по ал. 3 може да се подава от:

1. всяко заинтересувано лице – в случаите по т. 1 и 4;

2. всеки заинтересуван кандидат в процедурата – в случаите по т. 2;

3. всеки заинтересуван кандидат или участник – в случаите по т. 3.

(5) В случаите по ал. 3, т. 1 и 4, когато датите на публикуване на обявленията в регистъра на обществените поръчки и в „Официален вестник" на Европейския съюз са различни, срокът за обжалване тече от по-късната дата.

(6) Жалба срещу решението за класиране на участниците в конкурса за проект може да подава всеки заинтересуван кандидат или заинтересуван участник в срока по ал. 3.

Чл. 120а. (1) Жалба срещу решение на възложителя, с изключение на решението за определяне на изпълнител, не спира процедурата за възлагане на обществена поръчка, освен когато е поискана временна мярка „спиране на процедурата".

(2) Когато с жалбата е поискана временната мярка по ал. 1, процедурата за възлагане на обществена поръчка спира до влизане в сила на:

1. определението, с което се отхвърля искането за временна мярка, или

2. решението по жалбата, ако е наложена временната мярка.”

§ 26. Създава се чл. 120б:

„Чл. 120б. Жалба срещу решението за определяне на изпълнител спира процедурата за възлагане на обществена поръчка до окончателното решаване на спора, освен когато е допуснато предварително изпълнение.”

§ 27. В чл. 121 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Жалбата се подава едновременно до Комисията за защита на конкуренцията и до възложителя, чието решение се обжалва. В 3-дневен срок от получаването й възложителят е длъжен да изпрати до Комисията за защита на конкуренцията становище по жалбата, подкрепено при необходимост с доказателства.”

2. В ал. 2 т. 3 се изменя така:

„3. наименование и адрес на възложителя;”.

3. В ал. 6:

а) в т. 1 думите „ал. 2” се заменят с „ал. 3”;

б) точка 4 се отменя.

4. В ал. 7 думите „7-дневен” се заменят с „3-дневен”.

§ 28. Член 121а се изменя така:

„Чл. 121а. (1) В 3-дневен срок от постъпване на жалбата или от отстраняване на нередовностите по нея председателят на Комисията за защита на конкуренцията образува производство и определя докладчик.

(2) Когато в жалбата е направено искане за налагане на временна мярка, Комисията за защита на конкуренцията се произнася по него в закрито заседание с мотивирано определение в 7-дневен срок от образуването на производството.

(3) Комисията за защита на конкуренцията се произнася по искането след преценка на възможните последици от налагането на временна мярка за всички интереси, които могат да се увредят, включително за обществения интерес, направена въз основа на твърденията по жалбата, становището на възложителя и приложените доказателства от страните.

(4) Комисията за защита на конкуренцията може да не наложи временна мярка, когато отрицателните последици за всички интереси, които могат да се увредят, превишават ползата от нейното налагане.

(5) Произнасянето по временната мярка не обвързва Комисията за защита на конкуренцията при решаване на спора по

същество, както и не засяга останалите искания на жалбоподателя.

(6) Определението за налагане на временна мярка подлежи на обжалване пред тричленен състав на Върховния административен съд в 3-дневен срок от съобщаването му на страните. Обжалването на определението не спира производството пред Комисията за защита на конкуренцията.”

§ 29. Създава се чл. 121б:

„Чл. 121б. (1) Когато се обжалва решението за избор на изпълнител, възложителят може в становището по чл. 121, ал. 1 да поиска от Комисията за защита на конкуренцията допускане на предварително изпълнение на решението.

(2) Възложителят мотивира искането по ал. 1 и прилага доказателства в подкрепа на твърденията си.

(3) Комисията за защита на конкуренцията се произнася по искането за допускане на предварително изпълнение с определение в закрито заседание в 3-дневен срок от получаване на становището.

(4) Комисията за защита на конкуренцията допуска предварително изпълнение на решението за избор на изпълнител по изключение, когато това се налага, за да се осигури животът или здравето на гражданите, да се защитят особено важни държавни или обществени интереси или ако от закъснението на изпълнението може да последва значителна или труднопоправима вреда.

(5) Предварително изпълнение по ал. 4 не се допуска, когато е мотивирано с икономически интереси, свързани с разходи за:

1. отлагане изпълнението на договора;

2. откриване на нова процедура за възлагане на поръчката.

(6) Определението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 3-дневен срок от съобщаването му на страните.

(7) Върховният административен съд се произнася по определението в закрито заседание в 7-дневен срок от образуване на производството по частната жалба.”

§ 30. Член 122 се изменя така:

„Чл. 122. (1) Когато е образувано производство срещу решение за определяне на изпълнител и не е допуснато предварително изпълнение, Комисията за защита на конкуренцията служебно проверява за наличие на висящо производство срещу друго решение на възложителя по същата процедура.

(2) Комисията за защита на конкуренцията спира производството, образувано по жалба срещу решение за избор на изпълнител, когато установи висящо производство по ал. 1.

(3) Производството се възобновява служебно или по искане на една от страните след отпадане на основанието за спиране.”

§ 31. В чл. 122а, ал. 3 думите „чл. 122г, ал. 1, т. 2” се заменят с „чл. 122г, ал. 1, т. 2, 4 или 5”.

§ 32. В чл. 122г се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т. 2 думите „или установява незаконосъобразното действие или бездействие” се заличават;

б) създават се т. 4 и 5:

„4. обявява за нищожно решението на възложителя;

5. установява нарушение на чл. 41, ал. 3 или 5 и/или нарушения в процедурата и налага предвидените санкции.”

2. Алинеи 3 и 4 се изменят така:

„(3) Когато в хода на производството възложителят сключи договор, той е длъжен незабавно да уведоми Комисията за защита на конкуренцията, като изпрати и копие от договора.

(4) Когато договорът е сключен след допускане на предварително изпълнение, но при произнасяне по жалбата Комисията за защита на конкуренцията установи нарушение на закона, тя не отменя решението за определяне на изпълнител, а налага санкция в размер 10 на сто от стойността на сключения договор.”

3. Създават се нови ал. 5 и 6:

„(5) Когато установи, че договорът е сключен в нарушение на срока по чл. 41, ал. 3 или преди влизане в сила на решението за определяне на изпълнител (освен ако не е допуснато предварително изпълнение), но не се установят други нарушения на закона, Комисията за защита на конкуренцията не отменя решението за определяне на изпълнител, а налага санкция в размер 3 на сто от стойността на сключения договор.

(6) В случаите по ал. 4 и 5, когато стойността на договорите не е посочена в тях, конкретният размер на санкцията се налага от Комисията за защита на конкуренцията въз основа на назначена експертиза за очаквана стойност на сключения договор. При назначаване на експертиза разноските за възнаграждението на експерта се заплащат от възложителя.”

4. Досегашните ал. 5 и 6 стават съответно ал. 7 и 8.

§ 33. В чл. 122д, ал. 2 думите „от произнасянето по жалбата” се заменят с „от постановяването му”.

§ 34. В чл. 122е ал. 2 се изменя така:

„(2) Върховният административен съд се произнася в срок до два месеца от получаване на жалбата и решението му е окончателно.”

§ 35. В чл. 122ж, ал. 2 думите „чл. 122, ал. 6” се заменят с „чл. 121а, ал. 6”.

§ 36. В чл. 122з накрая се добавя „по Административно-процесуалния кодекс”.

§ 37. Член 122и се изменя така:

„Чл. 122и. (1) Обявяване недействителност на сключен договор на основанията, посочени в чл. 41б, може да иска:

1. всяко заинтересувано лице – в случаите по чл. 41б, т. 1;

2. всяко заинтересувано лице и заинтересуван кандидат –
в случаите по чл. 41б, т. 2;

3. заинтересуван кандидат и/или заинтересуван участник – в случаите по чл. 41б, т. 3.

(2) Искът се предявява по реда на Гражданския процесуален кодекс.

(3) Недействителност на договора по ал. 1 може да се иска в срок до два месеца от публикуване на информация за сключен договор в Регистъра на обществените поръчки, а ако не е публикувана – от узнаването, но не по-късно от една година от сключването на договора.”

§ 38. Член 122к се изменя така:

„Чл. 122к. Когато договорът бъде обявен за недействителен, всяка от страните трябва да върне на другата страна всичко, което е получила от нея. В случай че това не е възможно, отношенията се уреждат чрез връщане на паричната равностойност на полученото по договора.”

§ 39. Член 122л се изменя така:

„Чл. 122л. Всяко заинтересувано лице може да претендира обезщетение за вреди, претърпени вследствие на нарушения при провеждане на процедура и сключване на договор за обществена поръчка при условията на чл. 203, ал. 1, чл. 204, ал. 1, 3 и 4 и чл. 205 от Административнопроцесуалния кодекс.”

§ 40. Създават се чл. 122м, 122н и 122о:

„Чл. 122м. Сумите в изпълнение на санкциите по чл. 122г, ал. 4 и 5 се заплащат от бюджета на юридически лица – възложители, или на юридически лица, които се ръководят от възложители – физически лица.

Чл. 122н. Комисията за защита на конкуренцията изпраща решенията по чл. 122г и определенията по чл. 121а, ал. 2, чл. 121б, ал. 3 и чл. 122ж, ал. 1 до Агенцията по обществени поръчки в 7-дневен срок от обявяването им.

Чл. 122о. (1) Условията и редът за обжалване на решенията на възложителите, обявяване недействителност на договорите и присъждането на обезщетения съгласно този закон се прилагат съответно при възлагане на обществените поръчки, определени с наредбата по чл. 14, ал. 7.

(2) При оспорване актовете на възложителите при възлагане на обществени поръчки, определени с наредбата по чл. 13, ал. 2, се прилага редът за оспорване на индивидуални административни актове.”

§ 41. Създава се глава единадесета „а”:

„□□□□□ □□□□□□□□□□□ „□”

Ред за отстраняване на нарушения, установени от Европейската комисия

Чл. 122п. (1) Постоянното представителство на Република България към Европейския съюз препраща в деня на получаването или най-късно на следващия работен ден до Агенцията по обществени поръчки, администрацията на Министерския съвет, Министерството на външните работи и до Министерството на икономиката, енергетиката и туризма уведомлението, получено от Европейската комисия, за установени от нея нарушения на възложителите при провеждане на процедура до сключване на договор за възлагане на обществена поръчка.

(2) Изпълнителният директор на Агенцията по обществени поръчки изпраща уведомлението по ал. 1 до съответния възложител, който в 5-дневен срок от получаването му е длъжен да представи отговор.

(3) С отговора по ал. 2 възложителят уведомява агенцията и прилага съответните доказателства, когато:

1. приеме за основателни твърденията на Европейската комисия и отстрани нарушението, или

2. посоченото в уведомлението нарушение вече е предмет на обжалване.

(4) Извън случаите по ал. 3, когато възложителят намира, че не е налице нарушение, той изпраща мотивирано становище до Агенцията по обществени поръчки и прилага доказателства.

(5) Възложителят е длъжен да преустанови всякакви действия, свързани с провеждане на процедурата или сключване на договор за обществена поръчка, от момента на получаване на уведомлението по ал. 2 до окончателното разрешаване на спора.

(6) В случаите по ал. 4 изпълнителният директор на агенцията:

1. упражнява правомощието си по чл. 19, ал. 2, т. 4, когато нарушението, посочено в уведомлението по ал. 1, е в резултат от акт на възложителя;

2. сезира компетентния държавен орган, когато нарушението произтича от прилагането на нормативен акт, който не е в съответствие с правото на Европейския съюз.

(7) Органът по ал. 6, т. 2 в 5-дневен срок уведомява агенцията с мотивирано становище и посочва съответни мерки, когато предвижда такива.

(8) Изпълнителният директор на Агенцията по обществени поръчки изготвя отговор на Европейската комисия, който съдържа:

1. потвърждение, че нарушението е отстранено – в случаите по ал. 3, т. 1;

2. информация за наличие на производство по обжалване на нарушението – в случаите по ал. 3 т. 2;

3. информация за предприемане на мерки за отстраняване на нарушението – в случаите по ал. 6, т. 1 и ал. 7.

(9) Отговорът по ал. 8 с приложени към него доказателства се изпраща до Постоянното представителство на Република България към Европейския съюз, администрацията на Министерския съвет, Министерството на външните работи и до Министерството на икономиката, енергетиката и туризма в срок до 17 дни от получаването в Агенцията по обществени поръчки на уведомлението по ал. 1.

(10) Постоянното представителство на Република България към Европейския съюз предоставя на Европейската комисия отговора по ал. 8 не по-късно от изтичането на 21 дни от датата на получаване на уведомлението по ал. 1.

Чл. 122р. Обменът на информация по чл. 122п може да се извършва по електронен път с електронен подпис или по факс.

Чл. 122с. Възложителите са длъжни писмено да уведомят агенцията:

1. за резултата от обжалването в случаите по чл. 122п, ал. 3, т. 2 – в 7-дневен срок от влизането в сила на решението на Комисията за защита на конкуренцията;

2. когато процедурата, за която се отнася уведомлението по чл. 122п, ал. 1, е прекратена с влязло в сила решение и открият нова процедура, свързана изцяло или отчасти със същия предмет – в 3-дневен срок от откриването на процедурата.

Чл. 122т. В случаите по чл. 122с изпълнителният директор на агенцията в 7-дневен срок уведомява Европейската комисия по реда на чл. 122п, ал. 9.”

§ 42. В чл. 128д се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в нея думите „преди изтичане на срока за обжалване на решението за определяне на изпълнител или” се заличават.

2. Създават се ал. 2 и 3:

„(2) Имуществената санкция по ал. 1 се налага и на възложител, който сключи договор преди изтичане на срока по чл. 41, ал. 3, с изключение на случаите по чл. 41а.

(3) Наказанието по ал. 2 не се налага в случаите, когато за установеното нарушение е наложена санкция по чл. 122г, ал. 5.”

§ 43. В чл. 129 ал. 3 се отменя.

§ 44. В чл. 129а се правят следните изменения:

1. Досегашният текст на ал. 1 става чл. 129а и в него думите „ал. 1 и 3” се заменят с „ал. 1, 3 и 4” и думите „ал. 8 и 9” се заменят с „ал. 9 и 10”.

2. Алинея 2 се отменя.

§ 45. Създава се чл. 131а:

„Чл. 131а. Възложител, който не изпълни задължението си по чл. 62, ал. 1 или 3 в законоустановения срок, се наказва с имуществена санкция в размер от 1000 до 5000 лв. или с глоба в размер от 500 до 1500 лв., а лицето по чл. 8, ал. 2 или 3 – с глоба в размер от 500 до 1500 лв.”

§ 46. В чл. 132 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) Възложител, който не изпрати в срок информацията по чл. 44, ал. 7, се наказва с имуществена санкция в размер от 5000 до 20 000 лв.”

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3 и в нея думите „не изпрати в срок информацията, посочена в чл. 19, ал. 3 и в чл. 44, ал. 7, или друга информация, поискана от изпълнителния директор на Агенцията по обществени поръчки” се заменят с „не изпълни задължението си по чл. 19, ал. 4, чл. 122п, ал. 2 или 7”.

§ 47. В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 накрая думите „по закона” се заменят с „за възлагане на обществена поръчка”.

2. Създават се т. 6а, 6б и 6в:

„6а. „Заинтересуван кандидат” е кандидат, който не е отстранен окончателно от участие на етапа на предварителен подбор, тъй като не е уведомен за отстраняването или производството по обжалване на решението, с което е отстранен, не е приключено.

6б. „Заинтересуван участник” е участник, който не е отстранен окончателно от процедура. Отстраняването е окончателно, когато участникът е уведомен за решението, с което е отстранен, и това решение е влязло в сила.

6в. „Заинтересувано лице” е всяко лице, което има или е имало интерес от получаването на определена обществена поръчка и на което е нанесена или може да бъде нанесена вреда от твърдяното нарушение.”

3. Създава се т. 16а:

„16а. „Официален превод” е превод, извършен от преводач, който има сключен договор с Министерството на външните работи за извършване на официални преводи.”

4. В т. 22 думите „или други лица” се заличават.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 48. Този закон въвежда Директива 2007/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за изменение на директиви 89/665/ЕИО и 92/13/ЕИО на Съвета с оглед повишаване на ефективността на процедурите за преразглеждане при възлагане на обществени поръчки (ОВ, L 335 от 20.12.2007 г.) и Директива 2009/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за насърчаването на чисти и енергийноефективни пътни превозни средства(ОВ, L 120 от 15.05.2009 г.)

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 49. Процедурите, открити до влизането в сила на закона, се довършват по досегашния ред.

§ 50. Производствата, образувани пред Комисията за защита на конкуренцията до влизането в сила на закона, се довършват по досегашния ред.

§ 51. Този закон влиза в сила от 30 април 2010 г. с изключение на § 8, който влиза в сила от 4 декември 2010 г.

§ 52. Министерският съвет привежда в съответствие с този закон подзаконовите нормативни актове по прилагането на Закона за обществените поръчки в 3-месечен срок от обнародването му.

§ 53. В Закона за енергийната ефективност (обн., ДВ, бр. 98 от 2008 г.; изм. и доп., бр. 6, 19, 42 и 82 от 2009 г. и бр. 15 от 2010 г.) § 6 се изменя така:

„§ 6. (1) Изпълнителният директор на Агенцията по енергийна ефективност съвместно с изпълнителния директор на Агенцията по обществени поръчки издават указания за прилагане на изискванията за енергийна ефективност и енергийни спестявания при възлагане на обществени поръчки за доставка на оборудване и превозни средства с цел минимализиране на разходите за срока на експлоатацията им.

(2) Указанията по ал. 1 се издават в 6-месечен срок от влизането в сила на закона.”

§ 54. В Закона за концесиите (обн., ДВ, бр. 36 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 53, 65 и 105 от 2006 г., бр. 41, 59 и 109 от 2007 г., бр. 50, 67 и 102 от 2008 г. и бр. 47, 99 и 103 от 2009 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 16:

а) в ал. 4:

аа) в основния текст думите „кандидат или” се заличават;

бб) в т. 6 думите „кандидатите или” се заличават;

б) в ал. 5 думите „кандидат или” се заличават.

2. В чл. 23:

а) в ал. 1, т. 3 думите „кандидати и” се заличават;

б) в ал. 3 думите „кандидат или” се заличават.

3. В чл. 25:

а) в ал. 1 навсякъде думите „кандидатите или” се заличават;

б) в ал. 2 думите „кандидат или” се заличават.

4. В чл. 26:

а) в ал. 2 навсякъде думата „кандидатът” се заменя с „участникът”;

б) в ал. 3 навсякъде думата „кандидата” се заменя с „участника”;

в) в ал. 4, т. 6 думите „кандидатът или” се заличават;

г) в ал. 6 думата „кандидатът” се заменя с „участникът”;

д) в ал. 7 думата „Кандидатите” се заменя с „Участниците”.

5. В чл. 40:

а) в ал. 1 думите „със заповед” се заменят със „с решение”;

б) в ал. 2 думите „издаването на заповедта” се заменят с „одобряване на документите по ал. 1”.

6. В чл. 41, т. 19 думите „кандидат или” се заличават.

7. В чл. 42, ал. 3 думите „до Европейската комисия” се заменят със „за публикуване в „Официален вестник” на Европейския съюз”.

8. В чл. 43, ал. 1 след думите „Държавен вестник” се поставя запетая и се добавя „а в случаите по чл. 42, ал. 3 – след публикуването му в „Официален вестник” на Европейския съюз”.

9. В чл. 46, ал. 4, т. 2 думите „кандидат или” и „кандидатът или” се заличават.

10. В чл. 48:

а) в ал. 1, т. 4 думата „кандидати” и запетаята пред нея се заличават;

б) алинея 3 се изменя така:

„(3) За приетите решения по ал. 1, т. 2 и 3 и за мотивите за приемането им комисията уведомява всички заинтересувани участници.”

11. Създава се чл. 48а:

„Чл. 48а. (1) Предоставянето на разясненията, документите и информацията по чл. 48, ал. 1, т. 4 се извършва чрез предаване срещу подпис на заинтересуваното лице/участник или на негов упълномощен представител.

(2) Уведомяването за решенията по чл. 48, ал. 1, т. 2 и 3 може да се извършва освен по реда на ал. 1 и чрез изпращане на решението чрез електронната поща, посочена при закупуване на документацията за участие, съответно в офертата. При изпращане чрез електронна поща решението се смята за връчено с постъпването му в посочената информационна система и се удостоверява с копие от електронния запис за това.”

12. В чл. 51:

а) в ал. 1 думата „кандидатите” се заменя със „заинтересуваните лица”;

б) в ал. 3 думата „Кандидат” се заменя с „Участник”;

в) в ал. 4 думата „Кандидатът” се заменя с „Участникът”;

г) създава се ал. 6:

„(6) Комисията не разглежда и не оценява оферта:

1. на участник, който е отстранен от участие в процедурата с решение по чл. 25, ал. 1 или по чл. 26, ал. 7;

2. която е оттеглена от участника;

3. която е с изтекъл срок на валидност и след покана участникът не е подновил валидността ѝ;

4. на участник, който не е удължил срока на валидност на банковата гаранция за участие.”

13. В чл. 52, ал. 2 думата „кандидата” се заменя с „участника”.

14. В чл. 53, ал. 2 думата „кандидатите” се заменя с „участниците”.

15. В чл. 55:

а) в ал. 1 навсякъде думата „кандидатите” се заменя с „участниците”;

б) в ал. 2 думата „кандидата” се заменя с „участника”;

в) в ал. 3 думите „със заповед” се заменят със „с решение”;

г) в ал. 4 след думата „процедурата” се добавя „чрез оттегляне на офертата преди изтичането на срока ѝ на валидност”;

д) в ал. 5 т. 2 се изменя така:

„2. участника, класиран на второ място.”;

е) алинея 7 се отменя.

16. В чл. 58:

а) алинея 3 се изменя така:

„(3) Заинтересуваните участници се уведомяват за решението по ал. 2 и за мотивите за приемането му по реда на чл. 48а и могат да го обжалват по реда на глава единадесета в 10-дневен срок от уведомяването.”;

б) алинея 4 се отменя.

17. В чл. 59 ал. 2 се изменя така:

„(2) Когато класираният на първо място участник не сключи концесионния договор в определения срок, концедентът може да определи за концесионер класирания на второ място участник.”

18. Наименованието на глава осма се изменя така:

„Глава осма

СПИРАНЕ И ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА КОНЦЕСИЯ”

19. В глава осма се създава чл. 59а:

„Чл. 59а. (1) Процедурата за предоставяне на концесия за строителство се спира с мотивирано решение на концедента или на съответния орган по чл. 19, ал. 1-3, когато Европейската комисия е уведомила Република България, че преди сключването на концесионен договор за строителство е извършено сериозно нарушение на правото на Общността по време на процедурата за предоставяне на концесията и:

1. нарушението не може да бъде отстранено, без това да промени условията, при които е обявена процедурата, или

2. съответният орган не е съгласен с твърдяното от Комисията нарушение.

(2) В деня на приемане на решение по ал. 1 органът сезира Комисията за защита на конкуренцията за установяване на незаконосъобразност, включително поради наличието на дискриминационни технически, икономически или финансови спецификации в обявлението, в документацията за участие, или във всеки друг документ, свързан с процедурата за предоставяне на концесията по реда на глава единадесета.

(3) Комисията за защита на конкуренцията в 3-дневен срок от сезирането ѝ образува производство и уведомява органа и администрацията на Министерския съвет за това.

(4) В производството по ал. 3 служебно се конституират като страни заинтересуваните участници.

(5) Спирането по ал. 1 има действие до окончателното решаване на спора с влязло в сила решение.

(6) Комисията за защита на конкуренцията, съответно Върховният административен съд уведомяват съответния орган и администрацията на Министерския съвет за всяко решение по производството по ал. 3 в 3-дневен срок от приемането му.”

20. В чл. 60:

а) в ал. 1 т. 5 се изменя така:

„5. определеният за концесионер участник и класираният на второ място участник последователно откажат да сключат концесионен договор.”;

б) алинея 3 се изменя така:

„(3) Решението по ал. 1 и мотивите за приемането му се съобщават на заинтересуваните участници по реда на чл. 48а и подлежи на обжалване по реда на глава единадесета в 10-дневен срок от съобщението.”;

в) в ал. 4 думите „кандидатите или участниците” се заменят със „заинтересуваните участници”.

21. Създава се глава осма „а”:

„Глава осма „а”

ОТСТРАНЯВАНЕ НА НАРУШЕНИЯ В ПРОЦЕДУРА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА КОНЦЕСИЯ ЗА СТРОИТЕЛСТВО, УСТАНОВЕНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

Чл. 61а. (1) Когато Европейската комисия уведоми Постоянното представителство на Република България към Европейския съюз, че преди сключването на концесионен договор за строителство е извършено сериозно нарушение на правото на Общността в областта на обществените поръчки по време на процедурата за предоставяне на концесия за строителство, представителството препраща уведомлението в деня на получаването му или най-късно на следващия работен ден до администрацията на Министерския съвет, както и до Министерството на външните работи и до Министерството на икономиката, енергетиката и туризма.

(2) В деня на получаване на уведомлението администрацията на Министерския съвет изпраща копия от него на съответните концедент и орган по чл. 19, ал. 1-3.

(3) Органът по чл. 19, ал. 1-3 извършва проверка относно наличието на причините, поради които комисията смята, че е било извършено сериозно нарушение, и в зависимост от нарушението:

1. в 10-дневен срок от уведомяването по ал. 2:

а) отстранява нарушението, или

б) спира процедурата за предоставяне на концесията с решение по чл. 59а, ал. 1;

2. в 3-дневен срок от уведомяването по ал. 2 внася пред концедента проект на решение за извършване на действията по т. 1 или за прекратяване на процедурата в случаите по чл. 60, ал. 1, т. 4.

(4) В случаите по ал. 3, т. 2 концедентът приема съответното решение в 7-дневен срок от сезирането му от органа по чл. 19, ал. 1-3.

(5) Съответният орган уведомява администрацията на Министерския съвет за извършените действия по ал. 3 и 4, включително за образувано производство пред Комисията за защита на конкуренцията относно твърдяното нарушение, в срок не по-късно от 14 дни от уведомяването по ал. 2 и изпраща цялата информация и документи. Когато нарушението произтича от нормативен акт, който не е в съответствие с правото на Европейския съюз, в уведомлението се посочва актът и органът, който може да го измени.

Чл. 61б. (1) В деня, следващ получаването на информацията и документите по чл. 61а, ал. 5, администрацията на Министерския съвет изпраща на Постоянното представителство на Република България към Европейския съюз с копие до Министерството на външните работи и до Министерството на икономиката, енергетиката и туризма отговор до Европейската комисия относно твърдяното от нея нарушение, който съдържа най-малко:

1. потвърждение, че нарушението е отстранено, или

2. информация за акта, с който процедурата е спряна, и/или за образувано производство пред Комисията за защита на конкуренцията, а когато нарушението произтича от нормативен акт – и информация относно мерките за привеждане на нормативния акт в съответствие с правото на Европейския съюз.

(2) Към отговора по ал. 1 се прилагат съответните доказателства.

Чл. 61в. Комисията за защита на конкуренцията изпраща решенията и определенията, постановени в производства по този закон, на администрацията на Министерския съвет в 7-дневен срок от обявяването им.

Чл. 61г. Уведомленията по чл. 61а, с изключение на уведомлението от Европейската комисия до Постоянното представителство на Република България към Европейския съюз,

както и прилаганите към тях информация и документи се изпращат по електронен път с електронен подпис.”

22. Член 62 се изменя така:

„Чл. 62. (1) Компетентният орган няма право да сключи концесионния договор преди изтичане на 14-дневен срок от уведомяването на заинтересуваните участници за решението за определяне на концесионер, освен в случаите, когато участникът, определен за концесионер, е единствен заинтересуван участник.

(2) Концесионният договор се сключва в срока, определен с решението за определяне на концесионер, който започва да тече от влизане в сила на решението за определяне на концесионер или на определението, с което е допуснато предварително изпълнение.

(3) Решението за определяне на концесионер влиза в сила, когато всички предходни решения в процедурата за предоставяне на концесията са влезли в сила, същото не е обжалвано, а ако е обжалвано – спорът е решен.”

23. В чл. 63, ал. 2 изречение трето се заличава.

24. В чл. 65, ал. 2, т. 16 след думите „реда за” се добавя „обмен на информация между страните, включително по електронен път, и за”.

25. В глава девета след чл. 77 се създава раздел V „а”:

„Раздел V „а”
Недействителност на концесионния договор

Чл. 77а. (1) Недействителен е концесионен договор, който е сключен:

1. без обнародване на обявление в „Държавен вестник”, или

2. без публикуване на обявление в „Официален вестник” на Европейския съюз – когато е приложимо, или

3. без провеждане на процедура за предоставяне на концесия, или

4. по процедура, която не е допусната от този закон, или

5. в нарушение на чл. 62, ал. 1 или 2.

(2) Освен в случаите по ал. 1 концесионен договор за концесия за строителство е недействителен и когато:

1. при наличие на условията по чл. 59а, ал. 1 процедурата за предоставянето на концесията не е била спряна, или

2. договорът е сключен при спряна процедура в нарушение на чл. 59а, ал. 4.

(3) Не е недействителен договор, който е сключен въз основа на влязло в сила определение за допускане на предварително изпълнение.

(4) В случаите по ал. 1, т. 5 договорът е недействителен само когато съответното нарушение е съчетано с нарушение на този закон, което е засегнало възможността заинтересуваното лице да бъде определено за концесионер.”

26. В наименованието на раздел VI след думата „договор” се добавя „или от обявяването му за недействителен”.

27. В чл. 78:

а) в ал. 1 след думата „договор” се добавя „или при обявяването му за недействителен”;

б) в ал. 2 след думата „прекратяване” се добавя „или обявяване на недействителността”;

в) в ал. 3 след думата „договор” се поставя наклонена черта и се добавя „обявяването му за недействителен”.

28. В чл. 79 се създава ал. 3:

„(3) Уведомяване по ал. 1 се извършва и при обявяване на недействителността на концесионния договор.”

29. Създава се чл. 80а:

„Чл. 80а (1) При обявяването на концесионния договор за недействителен всяка от страните трябва да върне на другата всичко, което е получила от нея.

(2) При обявяването на концесионния договор за недействителен концесионерът връща на концедента и приходите от експлоатацията на обекта на концесията и/или на услугата от обществен интерес.

(3) При обявяването на концесионния договор за недействителен концедентът дължи на концесионера и:

1. обезщетение за направените подобрения и приращения при условията на чл. 80, ал. 1;

2. възстановяване на разходите за управление и поддържане на обекта на концесията и/или на услугата от

обществен интерес.

(4) Извън случаите по ал. 1-3 отношенията между страните се уреждат чрез връщане на паричната равностойност на полученото по договора.”

30. Наименованието на глава единадесета се изменя така:

„Глава единадесета

ОБЖАЛВАНЕ. ИСК ЗА ОБЯВЯВАНЕ НЕДЕЙСТВИТЕЛНОСТТА НА КОНЦЕСИОНЕН ДОГОВОР. ИСК ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА ОБЕЗЩЕТЕНИЯ”

31. Член 83 се изменя така:

„Чл. 83. (1) На обжалване по реда на тази глава подлежи всяко решение на органите по този закон, както и решенията на комисията за провеждане на процедурата по чл. 48, ал. 1, т. 2 и 3. Решенията се обжалват пред Комисията за защита на конкуренцията относно тяхната законосъобразност, включително относно наличието на дискриминационни технически, икономически или финансови спецификации в обявлението, в документацията за участие или във всеки друг документ, свързан с процедурата за предоставяне на концесията.

(2) Жалба срещу решението за определяне на концесионер може да подава само заинтересуван участник в 10-дневен срок от уведомяването му за това решение.

(3) Извън случаите по ал. 2 жалба може да подава всяко заинтересувано лице в 10-дневен срок от уведомяването за съответното решение или от узнаването му по друг начин, но не по-късно от сключването на концесионния договор.”

32. Член 84 се изменя така:

„Чл. 84. (1) Жалбата срещу решението за определяне на концесионер спира процедурата за предоставяне на концесията до окончателното решаване на спора.

(2) Извън случаите по ал. 1 жалбата не спира процедурата за предоставяне на концесията, освен когато е поискана временна мярка „спиране на процедурата”.”

33. В чл. 85:

а) алинея 1 се изменя така:

„(1) Жалбата се подава едновременно до Комисията за защита на конкуренцията и до концедента за решение по чл. 39 и по чл. 58, ал. 2, съответно - до органа, който организира провеждането на процедурата. Съответният орган е длъжен в 3-

дневен срок от получаването на жалбата да изпрати в Комисията за защита на конкуренцията становище по нея, подкрепено при необходимост с доказателства.”;

б) в ал. 2 т. 4 се изменя така:

„4. данни за процедурата и за решението, което се обжалва;”.

34. Създава се чл. 85а:

„Чл. 85а. (1) Когато жалбата е срещу решение за определяне на концесионер, в становището по чл. 85, ал. 1 съответният орган може да направи особено искане - за допускане на предварително изпълнение за сключването на концесионния договор. Искането се обосновава, включително чрез прилагане на съответни доказателства.

(2) Комисията за защита на конкуренцията допуска предварително изпълнение при наличието на съображения от по-висш обществен интерес.

(3) Съображения от по-висш обществен интерес са налице при наличието на интереси, свързани с националната сигурност и отбраната на страната, с опазването на околната среда, със защитата на човешкото здраве, както и при наличието на икономически интереси, при които забавата от сключването на договора може да доведе до значителна или трудно поправима вреда.

(4) Съображенията от по-висш обществен интерес не могат да се обосновават с икономически интереси, които водят до непропорционални последици, включително с който и да е от разходите, който би бил резултат от:

1. отлагане изпълнението на договора;

2. откриването на нова процедура;

3. промяна на изпълнителя на договора;

4. изплащане на обезщетения и/или други санкции, произтичащи от договора.”

35. Член 86 се изменя така:

„Чл. 86. (1) Когато жалбата не е срещу решение за определяне на концесионер, Комисията за защита на конкуренцията може да наложи временна мярка - спиране на процедурата за предоставяне на концесия, ако това е поискано с жалбата.

(2) Комисията за защита на конкуренцията се произнася по искането след преценка на възможните последици от налагането на временната мярка за всички интереси, които могат да се увредят, включително за обществения интерес. Преценката

се извършва въз основа на твърденията по жалбата, становището на съответния орган и доказателствата, приложени от страните.

(3) Комисията за защита на конкуренцията може да не наложи временната мярка, когато отрицателните последици от всички интереси, които могат да се увредят, превишават ползата от нейното налагане.

(4) Произнасянето по временната мярка не обвързва Комисията за защита на конкуренцията при решаване на спора по същество и не засяга останалите искания на жалбоподателя.”

36. В чл. 87:

а) алинеи 2 и 3 се изменят така:

„(2) Когато с жалбата е направено искане за налагане на временна мярка, Комисията за защита на конкуренцията в закрито заседание с определение се произнася по искането в 7-дневен срок от образуването на производството.

(3) Определението за налагане на временната мярка се съобщава на страните и подлежи на обжалване пред тричленен състав на Върховния административен съд в 3-дневен срок от съобщаването.”;

б) алинеи 4, 5 и 6 се отменят;

в) алинея 8 се отменя.

37. Създават се чл. 87а и 87б:

„Чл. 87а. (1) Когато е обжалвано решението за определяне на концесионер и концедентът е направил особено искане за допускане на предварително изпълнение за сключването на концесионния договор, Комисията за защита на конкуренцията в закрито заседание с определение се произнася по искането в 3-дневен срок от получаване на искането по чл. 85а, ал. 1.

(2) Определението за допускане сключването на концесионния договор се съобщава на страните по реда на чл. 48а и подлежи на обжалване пред тричленен състав на Върховния административен съд в 3-дневен срок от съобщаването.

Чл. 87б. (1) Когато е образувано производство срещу решение за определяне на концесионер и не е допуснато предварително изпълнение, Комисията за защита на конкуренцията служебно проверява за наличие на висящо производство срещу предходно решение по същата процедура.

(2) Комисията за защита на конкуренцията спира производството, образувано по жалба срещу решение за определяне на концесионер, когато установи висящо производство

срещу предходно решение по същата процедура до окончателното решаване на спора по него.

(3) След влизането в сила на решението по жалбите срещу предходни решения по същата процедура производството срещу решението за определяне на концесионер се възстановява служебно или по искане на една от страните.”

38. В чл. 91:

а) в ал. 1:

аа) в т. 2 думите „на органа, или установява незаконосъобразно действие, съответно бездействие” и запетаята след тях се заличават и накрая се поставя запетая и се добавя „или”;

бб) създава се т. 3:

„3. обявява нищожността на решението.”;

б) в ал. 2 думите „няма наложена временна мярка” се заменят с „е допуснато предварително изпълнение”;

в) в ал. 3 думата „лица” се заменя с „участници” и думите „Гражданския процесуален кодекс” се заменят с „Административно-процесуалния кодекс”.

39. В чл. 93, ал. 2 след думите „по ал. 1” се добавя „се съобщава на страните по реда на чл. 48а и”.

40. В чл. 95:

а) в ал. 1 след думите „чл. 91” се добавя „се съобщава на страните по реда на чл. 48а и”;

б) алинея 2 се изменя така:

„(2) Върховният административен съд се произнася в срок до два месеца от получаване на жалбата и решението му е окончателно.”

41. Създава се нов чл. 95а:

„Чл. 95а. (1) Обявяване недействителността на концесионен договор може да иска:

1. всяко заинтересувано лице в случаите по чл. 77а, ал. 1, т. 1-4;

2. всеки заинтересуван участник в случаите по чл. 77а, ал. 1, т. 5.

(2) Искът по ал. 1 се предявява по реда на Гражданския процесуален кодекс.

(3) Срокът за подаване на иск за обявяване недействителност на концесионен договор е до два месеца от вписването на договора в Националния концесионен регистър или

от узнаването, но не по-късно от една година от сключването на договора.”

42. Създава се чл. 95б:

„Чл. 95б. (1) Всяко заинтересувано лице може да подаде иск за обезщетение за вреди, претърпени в резултат на нарушение на този закон при провеждане на процедура за предоставяне на концесия.

(2) Искът по ал. 1 се предявява при условията и по реда на чл. 203, ал. 1, чл. 204, ал. 1, 3 и 4 и чл. 205 от Административнопроцесуалния кодекс.”

43. Създава се глава единадесета „а”:

„Глава единадесета "а"

АЛТЕРНАТИВНИ САНКЦИИ

Чл. 95в. Когато концесионният договор е сключен след допуснато предварително изпълнение, с решението по чл. 91, ал. 2, т. 2 Комисията за защита на конкуренцията, съответно Върховният административен съд налага на органа санкция, наричана „алтернативна санкция”, в размер 5 на сто от по-високата от прогнозираните стойности на инвестицията за срока на концесията или на приходите от експлоатацията на обекта на концесията и/или на услугата от обществен интерес за срока на концесията.

Чл. 95г. (1) Санкцията по чл. 95в, ал. 1 се налага на органа, сключил концесионния договор, и когато няма нарушение на процедурата за предоставяне на концесията, но договорът е сключен в нарушение на чл. 62, ал. 1 или 2.

(2) В случаите по ал. 1 санкцията се налага с решението по чл. 91, ал. 1, т. 1, когато нарушението на чл. 62, ал. 1 или 2 е установено до приключване на производството по обжалването.

(3) Когато нарушението на чл. 62, ал. 1 или 2 е установено след приключване на производството по обжалването, санкцията се налага в ново производство пред Комисията за защита на конкуренцията, образувано по реда на глава единадесета по иск на заинтересувано лице.

Чл. 95д. Санкциите по тази глава се заплащат от бюджета на органа, на който са наложени.”

44. Досегашната глава единадесета „а” става глава единадесета „б”.

45. Досегашният чл. 95а става чл. 95е и в него:

а) досегашният текст става ал. 1 и в нея думите „и прекратяване” се заличават;

б) създава се ал. 2:

„(2) По дела, които се отнасят до прекратяване на концесионни договори, концедентът се представлява от органа, определен по реда на чл. 77.”

46. В чл. 99, ал. 1 думата „съответният” се заменя с „длъжностно лице, определено от съответния”.

47. В чл. 100 думата „органът” се заменя с „длъжностно лице, определено от органа”.

48. В чл. 106:

а) в ал. 2 думата „Който” се заменя с „Длъжностно лице, което”;

б) създава се нова ал. 5:

„(5) Орган, който не изпълни задължение по глава осма „а”, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв.”;

в) досегашната ал. 5 става ал. 6.

49. В чл. 107, ал. 1, т. 3, буква „а” накрая се добавя „и от орган по чл. 106, ал. 5”.

50. В чл. 109, ал. 3 след думата „санкции” се поставя запетая и се добавя „алтернативните санкции”.

51. В § 1 от Допълнителната разпоредба се правят следните изменения и допълнения:

а) създават се т. 5а и 5б:

„5а. „Заинтересувано лице” е всяко лице:

а) което има или е имало интерес от сключването на концесионния договор;

б) на което е нанесена или рискува да бъде нанесена вреда от твърдяно нарушение в процедурата за предоставяне на концесията, и

в) което не е отстранено окончателно от процедурата, ако е придобило качеството на участник.

5б. „Заинтересуван участник” е участник, за който са налице едновременно следните условия:

а) офертата му и/или банковата гаранция за участие не са с изтекъл срок на валидност;

б) не е преустановил участието си в процедурата чрез оттегляне на офертата си;

в) не е отстранен окончателно от процедурата за предоставяне на концесията.

Отстраняването е окончателно, когато решението, с което участникът е отстранен от участие в процедурата, е влязло в сила.”

б) точка 7 се отменя;

в) в т. 10 след думата „ресурси” се поставя запетая и се добавя „включително”;

г) в т. 14 думите „кандидат или” и „кандидата или” се заличават.

§ 55. Създава се приложение № 3а към чл. 26а:

„Приложение № 3а към чл. 26а

Пробег през целия експлоатационен живот на пътните превозни средства

Категория на превозното средство (категории M и N съгласно определенията от Директива 2007/46/ЕО)	Пробег за целия експлоатационен живот
Леки автомобили (M1)	200 000 km
Лекотоварни пътни превозни средства (N1)	250 000 km
Тежкотоварни пътни превозни средства (N2, N3)	1 000 000 km
Автобуси (M2, M3)	800 000 km

”

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на ……. 2010 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(ЦЕЦКА ЦАЧЕВА)

М О Т И В И

КЪМ ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ (ЗИДЗОП)

На 20 декември 2007 г. в „Официален вестник" на Европейския съюз е публикувана Директива 2007/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за изменение на директиви 89/665/ЕИО и 92/13/ЕИО на Съвета с оглед повишаване на ефективността на процедурите за преразглеждане при възлагане на обществени поръчки. Крайният срок за транспониране на директивата в националните законодателства на държавите членки е 20 декември 2009 г.

Основна цел на промените, въведени с директивата, е постигане на бързина и ефективност при обжалване на нарушения, свързани с обществените поръчки. В изпълнение на тази цел са регламентирани следните по-важни изисквания:

- налагане на временни мерки при обжалване на процедурите с цел да се поправи нарушение или да се предотврати настъпване на допълнителни вреди на засегнатите интереси;

- въвеждане на период на изчакване (т.нар. stand still period), в рамките на който възложителят не може да сключи договор за обществена поръчка;

- уреждане на случаи на недействителност на договори за обществени поръчки вследствие на нарушения на процедурите за възлагане и създаване на гаранции за обявяването на тази недействителност;

- регламентиране на последиците от недействителността - отмяна на всички договорни задължения с обратна сила или отмяна на онези задължения, които остава да бъдат изпълнени;

- определяне на минимални срокове за обявяване на недействителността;

- запазване в определени случаи на недействителните договори чрез въвеждане на алтернативни санкции - налагане на глоби или съкращаване срока на договора;

- гарантиране присъждането на обезщетения на заинтересуваното лице, пострадало от нарушението.

Посочените по-горе изисквания са тясно свързани. Поставянето им е в резултат на установени слабости в прилаганите механизми за обжалване в държавите членки. С цел тяхното преодоляване в директивата са уредени последиците от нарушения, извършени както в процедурата по възлагане на обществена поръчка, така и по време на процеса на обжалване. В определени хипотези кумулирането на двата вида нарушения води

до възникване на основание за недействителност на договора. Своевременното санкциониране на такива нарушения е от съществено значение, за да се гарантира спазването на законодателството на Общността в областта на обществените поръчки.

Набелязаните мерки в директивата са насочени главно към превенция на нарушенията. Държавите членки следва да направят необходимото, за да не се стигне до незаконосъобразно възлагане на договори. Когато все пак се допусне сключването на такъв договор, следва да се предвидят ефективни, пропорционални и възпиращи санкции за възложителите. Тези санкции трябва да са определени така, че да гарантират в достатъчна степен недопускане на подобни нарушения в бъдеще. Запазването на договор, който би следвало да се обяви за недействителен, се допуска в изключителни случаи и само по причини от по-висш обществен интерес. Тези случаи са обект на наблюдение от Европейската комисия, на която ежегодно се изпращат решенията по тях.

В предлагания законопроект се въвеждат задължителните изисквания на посочената директива, така че да се гарантира в максимална степен постигането на нейните цели, без да се засяга действащият ред за обжалване на процедурите за възлагане на обществени поръчки. Запазва се възможността за развитие на три производства - по обжалване на решенията на възложителите, за обявяване недействителност на сключения договор и за обезщетяване на вреди, претърпени в вследствие на нарушения при провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки.

Както досега, всички решения на възложителите, издадени във връзка с провеждане на процедурите по закона, подлежат на обжалване пред Комисията за защита на конкуренцията (КЗК). Не е променен двуинстанционният характер на производството, в което Върховният административен съд е втора и окончателна инстанция. С оглед постигане на бързина и ефективност на производството е предложен двумесечен срок за произнасяне на всяка от двете инстанции, в рамките на който са предвидени по-кратки междинни срокове.

Важни промени, тясно свързани с реда за обжалване, са предложени в чл. 41, ал. 3 - 5 от Закона за обществените поръчки (ЗОП). С новата ал. 3 на чл. 41 от ЗОП е регламентирана изрична забрана за сключване на договор от възложителите преди изтичане на 14-дневен срок от уведомяването на заинтересуваните кандидати или участници за решението за определяне на изпълнител. С тази разпоредба се въвежда задължителният период на изчакване (stand still period), предвиден в директивата. Предлага се той да е по-дълъг от периода за обжалване, за да се защитят интересите на жалбоподателите в случаите, когато жалбата е изпратена по

пощата в последния ден от срока за обжалване. По този начин в съответствие с целите на директивата ще се сведе до минимум рискът от прибързано сключване на договор вследствие на незаконосъобразно проведена процедура. Във връзка с това са и промените в ал. 4 и 5, с които е дефиниран началният момент на възникване на правото за сключване на договора – влизане в сила на решението за избор на изпълнител. Взето е предвид обстоятелство, че законосъобразното му издаване е в зависимост от влизането в сила на всички предходни решения, издадени от възложителя в хода на процедурата.

В чл. 41а от ЗОП са регламентирани три случая на дерогация от забраната за сключване на договор преди периода на изчакване. Общото между тях е, че участието в процедурата е сведено до едно лице, което е избрано за изпълнител. При тези хипотези няма други лица, чиито права и интереси могат да бъдат нарушени, което обезмисля спазването на периода на изчакване.

Съгласно изискванията на Директива 2007/66/ЕО в предлагания законопроект са променени действащите основания за нищожност на договорите. Новите основания за недействителност се пораждат от нарушения, извършени в процедурите преди сключването на договора и в процеса на обжалване, и са тясно свързани с особения ред за избор на изпълнител на обществената поръчка. Предвидените случаи са специални и различни от тези, регламентирани в Закона за задълженията и договорите (ЗЗД), а последиците от настъпването им са едни и същи. Това налага използването на общото понятие за недействителност на договори.

Основанията за недействителност са регламентирани в глава трета, раздел VI от закона, който урежда отношенията, свързани със сключване на договор за обществена поръчка – чл. 41б от ЗОП. Предлаганата редакция на т. 1 от разпоредбата предвижда недействителност на договора във всички случаи, когато той се сключва, без да се публикува обявление за откриване на процедура, въпреки че такова се изисква от закона. По този начин са обхванати както случаите, когато възложителят неоснователно използва процедура на договаряне без обявление, така и тези, при които той неправилно счита, че са налице предвидените в чл. 4, чл. 12, ал. 1 и чл. 13, ал. 1 от ЗОП изключения от приложното поле на закона.

В чл. 41б, т. 2 и 3 от ЗОП са предвидени още две хипотези, водещи до недействителност на договорите. И при двете незаконосъобразността на решението на възложителя е съчетана с нарушение на императивни разпоредби, свързани със спазване на определени срокове. Съгласно т. 2 недействителни са договорите, сключени при наличие на висящ спор срещу решението за откриване на процедурата, за предварителен подбор или друго решение, което предхожда избора на изпълнител, и

когато след разглеждане на спора по същество органът по обжалване установи нарушение при издаване на атакуваното решение. Освен това е необходимо нарушението да е попречило на заинтересуваното лице да подаде оферта или заявление за участие, а на заинтересувания кандидат – да подаде оферта.

Третото основание за недействителност е уредено в чл. 41б, т. 3 от законопроекта. То обхваща договори, сключени в нарушение на периода на изчакване или в нарушение на суспензивния ефект на жалбата срещу решение за избор на изпълнител. Всяко от тези нарушения трябва да е съчетано и с нарушение в процедурата, което е засегнало възможността заинтересуван кандидат или участник да се включи при определяне на изпълнител на поръчката.

И трите посочени по-горе случая на недействителност са такива, в които пороците при сключване на договора правят невъзможно неговото запазване. С тях се въвеждат задължителни изисквания на директивата.

От друга страна, директивата отчита потребността да се гарантира във времето правната сигурност на решенията на възложителите, както и на договорите, сключени въз основа на тях. В съответствие с чл. 2г, параграф 4 от директивата в новия чл. 41в, ал. 1 от ЗОП е уредена хипотеза, при която договорът за обществена поръчка получава стабилитет, независимо че може да е налице основание за недействителност по чл. 41б, т. 1 от ЗОП. Тя се прилага при кумулативното действие на три условия - публикуване на обявление за доброволна прозрачност с посочени в него мотиви за прякото възлагане на договора и изчакване на 10-дневен период от публикуването му. С този период се предоставя възможност на заинтересуваните лица да обжалват решението за такова възлагане. В случай че то не бъде обжалвано, след изтичане на срока не може да се иска обявяване на договора за недействителен на това основание. За прилагане на тази разпоредба се въвежда нов образец - обявление за доброволна прозрачност, утвърден с регламент на Европейската комисия.

В съответствие с посочените дотук изменения и допълнения в глава единадесета са направени промени в реда за обжалване в следните насоки:

В чл. 120 от ЗОП е прецизиран кръгът на актовете, подлежащи на обжалване, за да се обхванат и решенията, които възложителите издават при прилагане на динамични системи за доставки и системи за предварителен подбор (ал. 1). С цел да се гарантира ефективно обжалване чрез установяване на ясни правила е разписан детайлно началният момент, от който започва да тече срокът за обжалване (ал. 3). Във връзка с това изчерпателно е посочен кръгът от лица с право да обжалват решенията на всеки етап от процедурата (ал. 4). В съответствие

с изискванията на директивата са въведени три нови категории носители на това право – заинтересувано лице, заинтересуван кандидат и заинтересуван участник, които са дефинирани в т. 6а-6в от Допълнителните разпоредби на ЗОП.

В новата редакция на чл. 120а от законопроекта се запазва възможността за налагане на временна мярка „спиране на процедурата", като се прецизират обстоятелствата, които КЗК следва да вземе предвид при нейното налагане. За по-ефективно прилагане на мярката се предвижда да отпадне изискването за представяне на обезпечение - паричен депозит или банкова гаранция.

За разлика от действащия ред посочената мярка може да се иска при обжалване на всички решения на възложителя с изключение на решението за избор на изпълнител. Жалбата срещу това решение има суспензивен ефект – спира процедурата до окончателното решаване на спора. Този подход е в съответствие с изискването на директивата – държавите членки да вземат мерки за предотвратяване възлагането на договор вследствие на незаконосъобразно проведена процедура. От друга страна е взето предвид обстоятелството, че в някои случаи може да настъпят значителни или труднопоправими вреди вследствие на отлагане сключването на договора. По тази причина е регламентирана възможност КЗК да допусне предварително изпълнение на решението за определяне на изпълнител при мотивирано искане на възложителя. Това изключение следва да се прилага ограничително само когато е необходимо да се осигури животът или здравето на гражданите или да се защитят други особено важни държавни и обществени интереси (чл. 121б от ЗОП).

С новата редакция на чл. 122 от ЗОП е предвидено задължение на КЗК в хода на производството по обжалване служебно да следи за наличие на висящ спор по предходно решение на възложителя в процедурата. Това задължение е свързано с изискването за влизане в сила на решението за определяне на изпълнител на обществената поръчка, посочено в чл. 41, ал. 5 от ЗОП. Комисията следва да спре разглеждането на жалбата до окончателното приключване на преюдициалния спор. Изходът от него обуславя последващите й действия. Тя ще се произнесе по същество само ако обжалваното предходно решение на възложителя бъде потвърдено.

С промените в чл. 122г от ЗОП е предвидена възможност за налагане на алтернативни санкции при констатиране на определени нарушения на закона. Това са случаите, регламентирани в новите ал. 4 и 5. Изборът, предоставен от директивата на държавите членки, е между обявяване недействителност на договора или налагане на алтернативни санкции. В случая в законопроекта е предложена втората възможност. Комисията за защита на конкуренцията налага имуществена санкция в размер 10 на сто от стойността на

договора, когато той е сключен след допуснато предварително изпълнение на решението за определяне на изпълнител, но при произнасяне по същество се установи незаконосъобразност на това решение. Следва да се има предвид, че в случая допускането на предварително изпълнение на решението има същите последици на запазване на договора по съображения от по-висш обществен интерес.

Съгласно ал. 5 комисията налага имуществена санкция в размер
3 на сто от стойността на договора в случаите, когато при произнасяне по жалбата установи, че няма нарушение на процедурата за възлагане на обществената поръчка (т.е. жалбата е неоснователна), но възложителят е сключил договор, без да спази периода на изчакване или суспензивния ефект на жалбата по чл. 120б от ЗОП.

Съгласно законопроекта производството по обявяване на сключения договор за недействителен на основанията по чл. 41б, както и досега, се реализира по реда на Гражданския процесуален кодекс. В чл. 122и от ЗОП е прецизиран кръгът на лицата, които могат да искат недействителност на различните основания, посочени в чл. 41б. Предвидени са срокове за предявяване на иска – до два месеца от публикуване на информацията за възлагане на договора в Регистъра на обществените поръчки или от узнаването на този факт, но не по-късно от една година от сключването му. Посочените срокове са съобразени с минималните срокове по директива, които се въвеждат с цел постигане на правна сигурност и стабилитет на договорите.

Създадена е нова глава единадесета „а”, с която се въвежда чл. 3 от Директива 89/665/ЕИО, съответно чл. 8 от Директива 92/13/ЕИО. В нея е регламентирана процедура за отстраняване на нарушения, допуснати от възложителите и установени от Европейската комисия преди сключване на договора.

Наред с основните промени, свързани с въвеждане на директивата за обжалване, в законопроекта са направени и някои изменения с цел прецизиране на разпоредбите и улесняване прилагането на закона.

В съответствие с изискванията на Директива 2004/18/ЕО е дадена нова редакция на чл. 4, т. 5 от закона.

Ограничаването на срока на договорите за услуги до 4 години, а по изключение - максимум 5 години, създава проблеми в практиката при договори, свързани с получаването на кредити в големи размери и дългосрочното им погасяване. Аналогичен е случаят, когато изпълнението на услугата изисква извършването на големи инвестиции и поради краткия срок на договора не може да се осигури тяхната възвръщаемост. По изложените причини се

предлага отмяна на чл. 5, ал. 3 от ЗОП, без да се засяга забраната за сключване на безсрочни договори за възлагане на обществени поръчки.

С промените в чл. 19, ал. 2, т. 4 от ЗОП правомощието на изпълнителния директор за обявяване нищожност на сключените договори е заменено с ново, което произтича от транспонирането на посочената директива. То е свързано с прилагане на глава единадесета „а" и се състои в обжалване пред КЗК на решенията на възложители, с които са допуснати нарушения при провеждането на процедура, установени от Европейската комисия. Допълнението на т. 19 е в съответствие с изискването на директивата държавите членки ежегодно да информират Европейската комисия за всички решения на органите по обжалване, с които независимо от допуснатите нарушения при възлагането договорите се запазват по съображения от висш държавен или обществен интерес. В тази връзка е регламентирано задължение на изпълнителния директор да изпраща посочените решения на комисията.

Разширява се обхватът на предварителния контрол, осъществяван от управляващите органи на оперативните програми съвместно с Агенцията по обществени поръчки, по отношение на процедури за обществени поръчки, финансирани напълно или частично със средства от европейските фондове. С предложеното изменение в чл. 19, ал. 2, т. 22, буква „б" от ЗОП на контрол ще подлежат всички процедури за доставки и услуги, финансирани със средства от фондовете, когато са на стойност, равна или по-висока от 1 000 000 лв.

С новия чл. 26а от ЗОП се въвеждат изискванията на Директива 2009/33/ЕО на Европейският парламент и на Съвета за насърчаването на чисти и енергийноефективни пътни превозни средства. Те се прилагат при определяне на техническите спецификации или като показатели за оценка, когато предметът на поръчката е доставка на пътни превозни средства. Регламентирано е задължение на възложителите да вземат предвид определени енергийни аспекти и въздействието им върху околната среда през целия експлоатационен живот на доставените превозни средства. Тези аспекти са свързани най-малко с изисквания за потребление на енергия, емисии на CO2, NOx, NMHC и прахови частици. Предвижда се методиката за изчисляване на такива разходи да се определи с наредба на Министерския съвет. В съответствие със срока, определен в посочената директива, се предвижда изискванията да влязат в сила от 4 декември 2010 г.

Предвид затрудненията, които изпитват възложителите от задължителното привличане на външни експерти като членове на комисиите за разглеждане, оценка и класиране на офертите, е предложена промяна в чл. 34, ал. 3 от ЗОП. В резултат на промяната необходимостта от ползването на външни експерти в комисиите е оставено на преценката на възложителя.

С промените в чл. 35 от ЗОП се прилага общ режим по отношение на критериите за свързаност на лицата, които участват в процедурите за възлагане. Както участниците и кандидатите, така и членовете на комисиите за разглеждане, оценка и класиране на офертите ще подават декларации по смисъла на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси, а не по Търговския закон.

В чл. 38 от ЗОП са направени редакционни промени с цел прецизиране на крайния момент на процедурите за възлагане на обществени поръчки.

С допълването на чл. 42, ал. 1, т. 4 от ЗОП се уреждат изчерпателно основанията, при които възложителят може да не сключи договор с избраното лице. Обхванати са случаите, когато това лице откаже да изпълни задължения, поставени от възложителя или регламентирани в нормативен или административен акт, които са необходими за изпълнението на поръчката.

В чл. 44, ал. 7 и 8 от ЗОП е предвидено ново задължение за възложителите. Те са длъжни да публикуват информация за сключен договор и в случаите, когато не провеждат процедура за възлагане на обществена поръчка поради позоваване на изключенията от приложното поле на закона, регламентирани в чл. 4, чл. 12, ал. 1 и чл. 13, ал. 1 от ЗОП. По този начин се дава възможност на заинтересуваните лица да обжалват избора на това възлагане, като атакуват сключения договор.

За облекчаване на административната тежест при участие в процедурите в чл. 47, ал. 5 от ЗОП са направени промени, с които е ограничен кръгът на лицата, задължени да подават декларация за наличие или липса на определени, посочени от закона, обстоятелства.

В новата ал. 3 на чл. 49 от ЗОП е въведена изрична забрана с цел премахване на ненужни пречки и ограничения пред свободното предоставяне на услуги в рамките на Европейската общност. Възложителите нямат право да изискват от кандидати или участници от държави членки получаване на сертификат или извършване на регистрация в Република България като условие за участие в процедурата. Достатъчно е тези лица да са представили еквивалентен документ от държавата, в която са установени.

В чл. 56 са направени изменения и допълнения, с които се цели облекчаване на условията за участие в процедурите на подизпълнителите. Практиката по прилагане на закона показва, че в много случаи изискванията към тях и към участниците са еднакви, с което ненужно се утежнява положението им. Във връзка с това в ал. 2 е предвидено възложителят при определяне

на условията към подизпълнителите да ги съобрази с вида и дела на тяхното участие.

Друга промяна, свързана с облекчаване подготовката на оферта, е отпадане на изискването за легализиран превод на документа за регистрация на участника (чл. 56, ал. 4 от ЗОП). Достатъчно е документът да се представи освен в оригинал и в официален превод. Допуснато е и изключение от правилото офертата да се представя на български език. То се отнася за случаите, когато поръчката е с място на изпълнение извън пределите на страната (чл. 56, ал. 5 от ЗОП).

Съществена промяна, предложена в чл. 57, ал. 2 и чл. 68, ал. 3-10 от ЗОП, е даване на възможност за допълване на офертите с документи, които се представят, за да се изпълнят критериите за подбор, определени от възложителя. В съответствие с принципите на равнопоставеност, прозрачност и недопускане на дискриминация са въведени допълнителни правила, които не позволяват допълване на съществените елементи на офертата. За целта се предвижда пликът с офертата да съдържа три отделни плика, в които се поставят документите за подбор, документите, свързани с оценка на офертата, и ценовото предложение. В определения от комисията срок кандидатите или участниците могат да допълват само документите за подбор. Промяната следва да доведе до намаляване случаите на отстраняване на участници или кандидати само на формални основания.

В Преходните и заключителните разпоредби на законопроекта е включено изменение и допълнение на Закона за концесиите (ЗК) с оглед въвеждане и в него на основните изисквания на Директива 2007/66/ЕО.

Мотивите за предложените промени в ЗК са идентични на мотивите за измененията и допълненията в Закона за обществените поръчки. Налице са няколко разлики, които произтичат от различията, включително в структурата, в двата действащи закона – ЗК и ЗОП, и те са следните:

- Законът за концесиите за разлика от ЗОП допуска провеждането само на открита процедура за предоставяне на концесия, при която оферта може да подаде всяко заинтересувано лице. Във връзка с това с предложените изменения на ЗК се дават определения само на „заинтересувано лице” и „заинтересуван участник”. В кръга на заинтересуваните лица са включени и лицата, които в ЗИД на ЗОП са определени като „заинтересувани кандидати”, и навсякъде в закона е заличена фигурата на „кандидат”, включително дефиницията за нея, тъй като тя не е присъща за откритата процедура.

- В чл. 42 и 43 от ЗК са извършени промени, целящи уточняване на адресата, до който се изпращат за публикуване

обявленията за провеждане на процедурите за предоставяне на концесия – „Официален вестник” на Европейския съюз. По този начин ЗК е уеднаквен с чл. 45а и др. от ЗОП.

• Предвид обстоятелството, че с двата законопроекта се ограничава кръгът на актовете, които подлежат на обжалване, с изменението на ЗК се уточняват и решенията на комисията за провеждане на процедурата за предоставяне на концесия, които подлежат на обжалване по реда на ЗК.

• С предложения нов чл. 48а на ЗК се уточнява редът за извършване на съобщения до заинтересуваните лица/участници, като в съответствие с чл. 42 от Директива 2004/18/ЕО е допусната възможността за предаване на съобщенията по електронен път. Със законопроекта се създава възможност за уведомяване по реда на чл. 48а освен за решенията на комисията и за решенията на концедента в процедурата за предоставяне на концесията. Освен това по аналогия на чл. 137, ал. 2 от Административно-процесуалния кодекс и с цел бързина и ефективност възможността за съобщаване по електронен път е въведена и в уредената със ЗК процедура по обжалване.

• Съгласно чл. 63, ал. 2 от ЗК, когато класираният на първо място участник откаже да сключи концесионния договор, договорът може да се сключи след провеждане на преговори с класирания на второ, а след това – и на трето място, участник. От гледна точка на обществения интерес се преценява, че подобно законодателно решение не е целесъобразно. Предлага се промяна на текста по подобие на чл. 74, ал. 2 от ЗОП, който в аналогична хипотеза допуска сключване на договора за обществена поръчка само с класирания на второ място участник. Във връзка с това изменение са изменени съответно и чл. 55, ал. 5, и чл. 59, ал. 2 от ЗК.

• Прецизирани са текстовете относно гаранциите за участие в процедурата: Отменена е ал. 7 на чл. 55 от ЗК, тъй като текстът се възприема като дискриминационен и препятстващ достъпа до правосъдие.

• В глава осма от ЗК „Прекратяване на процедурата за предоставяне на концесия” са направени допълнения, с които са уредени условията за спиране на процедурата и последиците от това. Условията за спиране на процедурата са обусловени от въвеждането на механизма за отстраняване на нарушения, уреден с чл. 2е, параграф 5 от Директивата.

• На систематичното й място – след спирането и прекратяването на процедурата за предоставяне на концесията, е добавена и процедурата за отстраняване на нарушения при предоставянето на концесия за строителство, установени от ЕК. Процедурата е аналогична на предложената със ЗИД на ЗОП, като са отчетени разликите, произтичащи от двата закона.

• За да се осигури правилното транспониране на директивата, е предложено изменение на чл. 62 от ЗК, аналогично на изменението в § 14 от ЗИД на ЗОП (относно изменението и допълнението на чл. 41 от ЗОП). С промяната се правят уточнения относно сроковете за сключване на концесионния договор.

• С Решение № 867 от 2009 г. Министерският съвет прие доклада на междуведомствена работна група с предложения за намаляване на административната тежест. Част от мерките се отнасят до обмена на информация между страните по концесионния договор. За целта се създава нормативна предпоставка за извършването на обмена на информация по електронен път, като е предложено допълване на чл. 65, ал. 2, т. 16 от ЗК, с което като част от задължителното съдържание на концесионния договор се включва определянето на условията и реда за обмен на информация между страните по договора.

• В глава девета „Концесионен договор" от ЗК е включен нов раздел „Недействителност на концесионния договор". В раздела са определени основанията, при наличие на които договорът може да бъде обявен за недействителен. Освен императивните предпоставки, определени в директивата като основания за обявяване на концесионен договор за недействителен, са включени и сключването на договор без провеждането на процедура или по процедура, която не е допусната със Закона за концесиите. Аргумент за включването на тези основания е обстоятелството, че като средство за заобикаляне изискванията на европейското законодателство в областта на обществените поръчки би могло да се използва сключването на договор, който по своята същност е концесионен, но е с друго наименование.

• С предложените изменения на ЗК не се въвеждат чл. 2г, параграфи 4 и 5 от директивата, тъй като те са относими само в случаите на изключения на откритата процедура. Законът за концесиите не допуска определянето на концесионер да се извършва по друга процедура освен по откритата процедура.

• Съгласно чл. 2г, параграф 2 от директивата последиците от недействителността на концесионния договор следва да се определят в националното законодателство. Възможни са два подхода: Отмяна на всички договорни задължения с обратна сила (действие ex tunc) или отмяна само на задълженията, които остава да бъдат изпълнени (действие ex nunc). Ако държава членка възприеме действие ex nunc, чл. 2г, параграф 2, ал. 2 във връзка с чл. 2д, параграф 2 от директивата я задължава да въведе алтернативни санкции – налагане на санкция на възлагащия орган и/или съкращаване срока на договора. Тъй като правната система на недействителността в Република България до момента признава

само действието ex tunc на недействителността (нищожност и унищожаемост), със законопроекта се предлага традиционното решение, въпреки че от гледна точка на спецификата на концесионните договори е по-целесъобразно действието ex nunc. За да се осигури справедливост и пропорционалност на последиците от обявяването на недействителността, са отчетени спецификите на концесионния договор като договор, при изпълнението на който освен насрещни престации страните имат права и задължения и спрямо трети лица. Във връзка с това с предложения текст на чл. 80а от ЗК се цели да се осигури връщане от страните на всичко, което са получили във връзка с изпълнението на договора.

• В глава единадесета от ЗК са предложени промени относно условията и реда за обжалване на решенията, приемани в процедурата за предоставяне на концесията. Главата е допълнена систематично с текстове относно реда за предявяване на исковете за обявяване недействителността на концесионните договори и за присъждане на обезщетения за вреди, причинени от незаконосъобразно провеждане на процедура за предоставяне на концесия. Предвид обстоятелството, че ЗК допуска провеждането само на открита процедура за предоставяне на концесията, решенията могат да се обжалват от всяко заинтересувано лице с изключение на решението за определяне на концесионер, което може да се обжалва само от заинтересуван участник по смисъла на определението, дадено в § 5б от Допълнителната разпоредба на ЗК.

• Алтернативните санкции са изведени в самостоятелна глава единадесета „а" предвид структурата на ЗК и особеното значение, което им придава директивата. Тъй като е възможно нарушение на чл. 62, ал. 1 или 2 от ЗК (относно срока за сключване на концесионния договор) да се установи в хода на производство по обжалване – пред Комисията за защита на конкуренцията или пред Върховния административен съд, или след приключването му, е предвиден различен ред за налагане на алтернативните санкции за това нарушение.

• В административнонаказателните разпоредби на ЗК е въведена санкция и за органите, които не изпълнят задължение по глава осма „а" – отстраняване на нарушения в процедура за предоставяне на концесия. С предложената санкция се цели спазване на ангажиментите на Република България за недопускане нарушения на законодателството на ЕС.

В Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на ЗОП е предвидено изменение на § 6 от Закона за енергийната ефективност с цел прилагане изискванията на чл. 5 от Директива 2006/32/ЕО относно ефективността при крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги.

С предлагания законопроект са въведени основните изисквания на Директива 2007/66/ЕО, които са съобразени с действащия правен ред в страната. Транспонирани са и разпоредби от Директива 2009/33/ЕО, които касаят въвеждане на екологични изисквания при обществени поръчки за доставка на пътни превозни средства.

Предвижда се промените в закона да влязат в сила от 30 април
2010 г., а тези, с които се въвеждат изисквания на Директива 2009/33/ЕО – от 4 декември 2010 г.

С оглед на изложеното Министерският съвет предлага на Народното събрание да разгледа и приеме проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)